

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/343/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1421201623
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1421201623.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: V. L., nar. XX.XX.XXXX, toho času bytom u otca, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: otec - R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX/X, XXX XX Q. a matka - T. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. 8, XXX XX Q., v konaní o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV. č.k. 14P/35/2021-38, zo dňa 23.08.2021, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutom výroku I. **p o t v r d z u j e.**

Uznesenie súdu prvej inštancie sa vo výroku V. **m e n í** tak, že dočasne sa pozastavuje účinnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava V č.k. 22P/155/2019-69, zo dňa 27.02.2020, právoplatný dňa 27.04.2020, vo výroku o zverení, styku matky s maloletou a určení výživného na maloletú, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 14P/35/2021-38, zo dňa 23.8.2021, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú V. L., nar. XX.XX.XXXX, dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca, matku oprávnil stretávať sa s maloletou V. každý kalendárny týždeň v nedeľu od XX.XX hod. do 18.00 hod. za prítomnosti otca, matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej V. výživným vo výške 50 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám otca počnúc dňom 23.08.2021. Vo zvyšku návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Týmto uznesením dočasne zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k. 22P/155/2019-69, zo dňa 27.02.2020, právoplatný dňa 27.04.2020, v časti starostlivosti o maloletú, styku matky s maloletou a v časti o určení výživného na maloletú, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1, § 366 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku /ďalej len CMP/, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/, a po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia, správami kolízneho opatrovníka a listinnými dôkazmi predloženými otcom, dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre vyhovieť návrhu dočasným zverením maloletej do osobnej starostlivosti otca, úpravou styku matky s maloletou a určením výživného na maloletú v nevyhnutnej miere. Prihliadol na zistené skutočnosti, že maloletá bola vystavená v domácnosti matky fyzickému napadnutiu a následnej bezodkladnej hospitalizácii dňa 06.06.2021, z dôvodu viacerých zranení po tele bližšie špecifikovaných v prepúšťacej správe zo dňa 08.06.2021. Maloletá sa po prepustení z nemocnice nachádza v starostlivosti otca, u ktorého šetrením neboli zistené žiadne nedostatky v zabezpečovaní starostlivosti o maloletú. Z predložených listinných dôkazov a zo šetrenia pomerov v domácnosti otca mal osvedčené, že maloletá má u neho vytvorené všetky podmienky pre pokojný psychický a fyzický vývin, k otcovi sa utieka, hľadá u neho oporu a bezpečie, otec

preukazuje o maloleťu záujem a má s ňou vytvorený citový vzťah. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zverením maloleťu do starostlivosti otca vyhovelo z dôvodu potreby zabezpečenia jej riadneho duševného, fyzického vývoja a psychickej pohody, pričom vzal v úvahu, že maloleť je vo faktickej starostlivosti otca od 08.06.2021, a skutočnosť, že matka nevytvára vhodné prostredie pre zdravý vývoj maloleťu. V tejto súvislosti berúc do úvahy, že vyživovacia povinnosť na maloleť dieťa je zákonná povinnosť obidvoch rodičov, uložil matke povinnosť platiť výživné na maloleťu v nevyhnutnej miere vo výške 50 eur mesačne. Návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zákazu styku matky s maloleťou nevyhovelo z dôvodu, že nemal osvedčené, že by práve matka bola tou, ktorá bezprostredne maloleťu ublížila. Dospel k záveru, že v konaní neboli preukázané skutočnosti pre tak závažný zásah do rodičovských práv, akým je zákaz styku s maloleťom dieťaťom. Keďže aktuálne nie sú v domácnosti matky vytvorené vhodné podmienky na jej styk s maloleťou osamote, tento upravil v záujme neprerušenia rodinných väzieb medzi matkou a maloleťou, avšak za prítomnosti otca. Konštatoval, že v konaní vo veci samej o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloleťu následne vykoná náležité dokazovanie, na základe ktorého rozhodne o právach a povinnostiach rodičov v rozsahu zohľadňujúcom najlepší záujem maloleťu. Zároveň, vzhľadom na rozhodnutie o dočasnom zverení maloleťu do osobnej starostlivosti otca, úprave styku maloleťu s matkou a uložení povinnosti matke platiť výživné, zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k. 22P/155/2019-69, zo dňa 27.02.2020, právoplatný dňa 27.04.2020, v uvedených častiach, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

3. Proti výroku rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie dočasne oprávnil matku k styku s maloleťou podala odvolanie matka navrhujúc predbežne upraviť jej styk s maloleťou od soboty od 12.00 hod. do nedele do 18.00 hod.. S napadnutým rozhodnutím nesúhlasila z dôvodu, že pán R. sa nachádza vo väzbe a od 06.06.2021, kedy napadol maloleťu, s ním ukončila vzťah. Nesúhlasila s vyjadrením kolíznej opatrovníčky, ktorá nevykonala šetrenie pomerov v jej domácnosti a nedokáže preto vyhodnotiť, či má vytvorené podmienky pre maloleťu. Uviedla, že býva v 2 izbovom byte, kde vychováva syna M. R.. Poukázala na to, že maloleť potrebuje oboch rodičov a namietala, že daným rozhodnutím dochádza k narušeniu súrodeneckých vzťahov medzi M. a V.. Zdôraznila, že v čase, kedy nadviazala vzťah s pánom R., otec maloleťu nemal o dieťa záujem a v čase, keď realizovali striedavú starostlivosť o maloleťu, sa starali o ňu nepinoletí súrodenci alebo cudzí ľudia a otec vykonával prácu. Dcéry sa nikdy nedotkla, neublížila jej, v jej prítomnosti maloleťu nič nehrozí a nevidí dôvod na realizáciu styku v trvaní troch hodín týždenne v prítomnosti otca.

4. Otec sa k odvolaniu matky nevyjadril.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril. Oznamil, že dňa 10.11.2021 vykonal šetrenie v domácnosti matky na D. ul. X v Q., v ktorom býva od augusta 2021 matka s novým partnerom pánom C. a maloleťom M. R.. V rámci šetrenia sa matka vyjadrila, že je zamestnaná, prácu vykonáva od pondelka do štvrtka, v tom čase sa o maloleťo M. stará jej matka. Ďalej uviedla, že nemá kontakt s maloleťou V. od 06.06.2021 a vzhľadom na postoj otca sa mieni vzdať rodičovských práv a povinností k maloleťu.

6. Podaním zo dňa 04.11.2021 matka oznámila, že sa vzdáva rodičovských práv k maloleťu z dôvodu, že otec jej neumožňuje kontakt s ňou, ktorý podriaďuje zaplateniu výživného. E., že za týchto okolností nemá záujem bojovať o maloleťu s expriateľom, ktorý sa o dieťa v minulosti nezaujímal.

7. Odvolací súd preskúmal vec napadnutú odvolaním matky, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 385 ods. 1 CSP, a odvolanie matky vyhodnotil ako nedôvodné.

8. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloleťých je poskytnutie preventívnej ochrany ich práv a záujmov, ešte pred ich porušením, či ohrozením. Všeobecné zásady, charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloleťých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloleťých detí a poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní starostlivosti súdu o maloleťé deti, pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloleťého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenia splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pre súd je prioritou záujem maloleťého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

9. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie matky proti napadnutému rozhodnutiu ako nedôvodné, konštatujúc, že súd prvej inštancie správne posúdil potrebu nariadenia neodkladného opatrenia o úprave styku matky s maloletou, ako aj nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov maloletej a svoje rozhodnutie zároveň náležite odôvodnil. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil potrebu zásahu súdu do pomerov v rodine, keď prihliadol na okolnosti, ku ktorým došlo v domácnosti matky spočívajúce vo fyzických atakoch manžela matky voči maloletej, následkom ktorých bola bezodkladne hospitalizovaná a ošetrovaná (dňa 08.06.2021) Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o potrebe, za danej situácie, poskytnúť maloletej dočasne ochranu a zabezpečiť jej zdravý psychický a fyzický vývin.. Je nevyhnutné prihliadať na vyjadrenie matky, ktorá útok zo strany jej manžela nepoprela, avšak zdôraznila, že od uvedeného momentu s ním ukončila spoluzitie. Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní podanom matkou musel vziať v úvahu skutočnosť, že maloletá nebola v kontakte s matkou od 6.6.2021 (uvedené vyplýva zo samotného vyjadrenia matky) a nie je možné predpokladať jej aktuálne prežívanie, vzhľadom na jej vek a negatívne okamihy, ktoré naposledy prežila v domácnosti matky. Podstatnou skutočnosťou je i fakt, že matka aktuálne vedie spoločnú domácnosť s ďalším novým partnerom, ktorého maloletá pravdepodobne, keďže s matkou nebola v kontakte, ani nepozná. Po zohľadnení situácie v rodine, veku maloletej a jej prvoradého záujmu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne určil rozsah styku matky s maloletou, zabezpečiac tak ich pravidelný kontakt a rozvíjanie vzájomných citových väzieb, i keď s obmedzením a v prítomnosti otca. Je potrebné zdôrazniť, že dané rozhodnutie je len dočasným charakteru vychádzajúce z osvedčených skutočností a predstavuje len rámcovú úpravu styku matky s maloletou na čas do rozhodnutia vo veci samej, v ktorom konaní súd vykoná náležité dokazovanie, na základe ktorého vo veci rozhodne. Odvolací súd sa plne stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie a jeho odôvodnením dospejúc k záveru, že odvolacie námietky matky (narušenie súrodeneckých vzťahov) nezakladajú dôvod pre zmenu napadnutého rozhodnutia. Zároveň upozorňuje, že v prípade zmeny pomerov alebo okolností v rodine je možné nariadené neodkladné opatrenie zrušiť na návrh alebo bez návrhu (ust. § 363 CMP) a rozhodnúť o dočasnej úprave styku matky s maloletou v širšom rozsahu (ust. § 360 CMP), ak sa v priebehu konania vo veci samej preukáže okolnosti na zmenu rozsahu styku. V danom prípade ide o dieťa v nízkom veku, je preto potrebné konať vo veci samej hospodárne, účelne a tak, aby nedošlo k úplnému narušeniu vzťahu maloletej k matke, resp. k ich odcudzeniu, keďže dieťa potrebuje oboch rodičov.

10. Odvolací súd z uvedených dôvodov rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o styku matky s maloletým dieťaťom podľa § 387 ods. 1 CSP ako správne potvrdil.

11. V nadväznosti na nariadenie neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie o dočasnom zverení maloletej do starostlivosti otca, uložení povinnosti matke platiť výživné na maloleté a úprave styku matky s maloletou, a s tým súvisiaci výrok V, ktorým súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k. 22P/155/2019-69, zo dňa 27.02.2020, právoplatný dňa 27.04.2020, odvolací súd dospel k záveru o formálnej nesprávnosti daného výroku z dôvodu, že prijatie takéhoto výroku súdom prvej inštancie nevyplýva z platnej právnej úpravy a nezohľadňuje, že rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletého dieťaťa možno podľa § 121 CMP zmeniť alebo zrušiť, aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery, a to s prihliadnutím na príslušné hmotnoprávne ustanovenia len v riadnom konaní o veci samej. Z uvedeného dôvodu odvolací súd podľa ust. § 388 CSP zmenil výrok V. napadnutého uznesenia tak, že dočasne sa pozastavuje účinnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava V č.k. 22P/155/2019-69, zo dňa 27.02.2020, právoplatný dňa 27.04.2020, vo výroku o zverení, styku matky s maloletou a určení výživného na maloletú, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v konečnom rozhodnutí.

13. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).